

Leerjaar 1 en 2 havo vwo

Doelen

Leerdoelen leerjaar 1 en 2 havo vwo

- lezen vlot woorden, zinnen en teksten, minimaal op niveau 2F
- richten zich op de betekenis

Van leerlingen op dit niveau mag verwacht worden dat ze bij de start van het eerste leerjaar niveau 2F beheersen. Een deel van de leerlingen beheerst al niveau 2F. Technisch lezen als afzonderlijke vaardigheid is dan niet meer relevant. Toch komt het voor dat leerlingen nog een te traag leestempo hebben.

Didactische richtlijnen

In de Nederlandse les ligt de nadruk op begrijpend lezen. Didactische richtlijnen voor het voor technisch lezen zijn voor deze groep leerlingen niet meer relevant. Leerlingen van wie bekend is dat hun technische leesvaardigheid nog niet in orde is hebben, net als dyslectische leerlingen, een remediërend aanbod nodig.

Toetsen en differentiëren

Op de basisschool is de technische leesvaardigheid van de leerlingen getoetst met LOVSDMT/ AVI. De resultaten worden overgedragen aan het voortgezet onderwijs en dus is het technisch-leesniveau van alle leerlingen bekend.

Bij de start van het eerste leerjaar moet worden nagegaan in hoeverre de leerlingen niveau M8 beheersen en zo niet, hoe ver ze er van af zijn.

Van een aantal leerlingen zullen deze gegevens wellicht niet te achterhalen zijn. Wanneer deze leerlingen minder dan 40 punten scoren op Diataal A of als ze minder dan 207 punten gescoord hebben op de eerste van de cito volgtoetsen, de entree toets, is het raadzaam om ze te toetsen op technisch lezen.

Bespreek met de toetsresultaten met de leerlingen en maak gezamenlijk een plan van aanpak om de leesvaardigheid te verbeteren. Bespreek in oudergesprekken hoe de ouders hun kind kunnen stimuleren.

Laat leerlingen minimaal 10 minuten per dag vrij lezen, 30 minuten tot een uur per week

Leerlingen moeten leeskilometers maken om te trainen in technisch (en begrijpend) lezen.

Stimuleer leerlingen daarom om elke dag minstens tien minuten te lezen over onderwerpen die hun interesseren. Overleg met de ouders hoe zij hun kinderen hierin kunnen stimuleren. De leesteksten moeten op het niveau van de leerling zijn of iets hoger. Het kan gaan om stripboeken, krantenartikelen, boeken over een onderwerp dat de leerling interessant vindt of fictie. Ook kunt u de leerling tegelijkertijd een luisterboek en het leesboek geven, zodat ze tegelijkertijd kunnen luisteren en meelesen, of eerst luisteren en dan lezen. Dit kan leerlingen helpen om hun leestempo te verhogen. Voor de meeste hv-leerlingen met een achterstand in technisch lezen is dit voldoende, tenzij het gaat om dyslectische leerlingen.

Werk bij de leerlingen aan een positief beeld over zichzelf als lezer

Geef gelegenheid om positieve leeservaring op te doen:

- lezen over onderwerpen die je leuk vindt
- lezen met (afnemende) steun – bijvoorbeeld via modellen of groepslezen en daardoor ervaren dat je als lezer meer grip krijgt op je leesproces
- successen benoemen als leerlingen vooruitgaan

Geef leerlingen met een grote achterstand extra leertijd

Geef lessen RT, voor een kleine groep leerlingen, Een succesvolle aanpak voor technisch zwakke lezers is de RALFI-methodiek. Hierbij wordt een zelfde tekst meerdere keren per week gelezen, met ondersteuning door een docent en/of een andere leerling. De mate van ondersteuning neemt gedurende de week af. Bij RALFI worden bij voorkeur teksten ingezet die op het (hogere) niveau liggen waar de leerling naartoe moet en die hij/zij in ieder geval moet lezen. Deze leerlingen hebben ook extra begeleiding nodig bij het leren toepassen van strategieën voor begrijpend lezen. De RALFI- methode is hier goed mee te combineren, bijvoorbeeld door hem te gebruiken bij Nieuwsbegrippen.